

Til lovforslag nr. 157 og 206.

Blad nr. 000.

Folketinget 1971-72

Udkast tilBetænkningover

- I. forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber og
II. forslag til lov om folkeafstemning vedrørende forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

(Afgivet af markedsudvalget den 00. august 1972).

Udvalget har i indeværende folketingsssamling holdt 00 møder, hvoraf 00 er afholdt efter lovforslagenes fremsættelse i Folketinget den 15. marts 1972.

Herunder har udvalget haft 00 samråd med ministeren for udenrigsøkonomi, 00 med statsministeren, 00 med boligministeren, 00 med ministeren for offentlige arbejder og 00 med justitsministeren.

Ministeren for udenrigsøkonomi har, dels skriftligt dels i de stedfundne samråd besvaret en række af udvalget stillede spørgsmål. De skriftligt besvarede spørgsmål er tillige med svarene optrykt som bilag til betænkningen (bilag 1 og 2).

Herudover har udvalget fra ministeren for udenrigsøkonomi løbende modtaget et fyldigt bilagsmateriale med oplysninger om en lang række forskellige spørgsmål i forbindelse med De europæiske Fællesskaber og Danmarks eventuelle tiltrædelse heraf. En væsentlig del af dette materiale er optrykt som bilag til betænkningen.

Et flertal i udvalget (.....)
udtaler følgende:

I. Et tilbageblik over markedssagens forløb.

Danmarks stilling til efterkrigstidens europæiske samlingsbestræbelser er præget af følgende fire forhold: Landets geografiske beliggenhed, vort tilhørsforhold til den vesteuropæiske kulturkreds, vore historiske erfaringer samt udenrigshandelens stærke afhængighed af landene i Vesteuropa.

Gennem vort medlemskab af OEEC, Europarådet og EFTA har vi draget værdifulde politiske erfaringer, ligesom dansk erhvervsliv har været igennem år med en stærk international konkurrence, som er en af forudsætningerne for vor position som en moderne industristat. Opdelingen af Vesteuropa i to økonomiske grupperinger har skabt store vanskeligheder for dele af vor produktion, hvorfor det har været skiftende danske regeringers og folketingets ønske at virke for dansk deltagelse i et stort og alle varer omfattende europæisk marked.

I fuld overensstemmelse med denne politik besluttede den danske regering i 1961 at indlede forhandlinger sammen med Storbritannien med henblik på optagelse i Det europæiske økonomiske Fællesskab. Denne beslutning godkendtes af folketinget ved dagsordensvedtagelse af 4. august 1961 (F.T. 1960-61 forhandlingerne, sp. 4820 og tillæg B sp. 1119). Desuden besluttede folketinget at nedsætte et udvalg på 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til at følge regeringens forhandlinger om Danmarks optagelse i Det europæiske økonomiske Fællesskab, herefter benævnt markedsudvalget. Dagsordenen vedtoges af alle folketingets partier undtagen socialistisk folkeparti.

Danmarks ansøgning blev overgivet EF's råd ved regeringens note af 10. august 1961. Også Norge indgav sin ansøgning til EØF om medlemskab, medens de øvrige EFTA-lande søgte en løsere tilknytning til Det europæiske økonomiske Fællesskab. Endvidere ansøgte Irland om medlemskab.

Ved en fornyet dagsordensvedtagelse af 11. maj 1967 bemyndigede folketinget regeringen til at søge de i januar 1963 afbrudte forhandlinger genoptaget. Dagsorde-

nen, der vedtoges af samtlige partier bortset fra socialistisk folkeparti, havde følgende ordlyd (F.T. 1966-67 forhandlingerne, sp. 4224):

"Idet folketinget tager ministrenes redegørelser til efterretning og bemyndiger regeringen til at genoptage forhandlingerne om dansk medlemskab af De europæiske Fællesskaber sammen med Storbritannien, udtrykker tinget forventningen om, at også de øvrige skandinaviske lande løser deres samarbejdsforhold med De europæiske Fællesskaber, og går dermed over til den næste sag på dagsordenen."

Derpå overgaves Danmarks fornyede anmodning om medlemskab af EØF og Euratom samt om tiltrædelse af EKSF til formanden for ministerrådet.

Selv om det i december 1967 blev klart, at der inden for fællesmarkedet ikke kunne opnås enighed om påbegyndelse af forhandlinger om en udvidelse af EF, opretholdt den danske regering på linie med de øvrige ansøgerlande, Storbritannien, Norge og Irland, sin ansøgning om medlemskab af De europæiske Fællesskaber.

Vendepunktet i udviklingen omkring optagelse af forhandlingerne indtraf på mødet i Haag den 1. og 2. december 1969 mellem EF-medlemsstaternes stats- eller regeringschefer, hvorunder de bekræftede deres enighed vedrørende princippet om en udvidelse af Fællesskaberne.

Den 30. juni 1970 indledtes forhandlingerne om dansk medlemskab af De europæiske Fællesskaber på grundlag af folketingets dagsorden af 11. maj 1967.

Mandatet for Danmarks forhandlinger er senest formuleret i folketingets dagsorden af 11. november 1970, der vedtoges med 119 stemmer mod 13 (F.T. 1970-71 forhandlingerne, sp. 1178-79). Dagsordenen lyder:

"Idet folketinget stærkt beklager, at Nordk-traktaten ikke blev ført ud i livet, og opfordrer regeringen til at styrke bestræbelserne for videst muligt nordisk samarbejde og samarbejdet optreden, og idet folketinget bekræfter den af tinget den 11. maj 1967 vedtagne dagsorden, hvorefter regeringen bemyndiges til at genoptage forhandlingerne om dansk medlemskab af De europæiske Fællesskaber sammen med Storbritannien, og hvori der udtrykkes forventning om, at også de øvrige skandinaviske lande løser deres samarbejdsforhold med De europæiske Fællesskaber, tager tinget markedsministerens redegørelse for det fort-

satte nordiske samarbejde og forhandlingerne med De europæiske Fællesskaber til efterretning og går dermed over til næste punkt på dagsordenen."

Ved dagsorden af 16. december 1971 gav folketinget tilslutning med 141 stemmer mod 32 til det af regeringen opnåede forhandlingsresultat med det formål at underskrive tiltrædelsestraktaten. Dagsordenen havde følgende ordlyd (F.T. 1971-72 forhandlingerne, sp. 1634):

"Idet folketinget bekræfter den vedtagne dagsorden af 11. maj 1967, hvorefter Danmark søger medlemskab i De europæiske Fællesskaber sammen med Storbritannien, og i forventning om, at også de øvrige skandinaviske lande får løst deres samarbejdsforhold med Fællesskaberne, tilslutter tinget sig det opnåede forhandlingsresultat og tilslutter sig, at regeringen underskriver tiltrædelsestraktaten. Tinget går derefter over til næste punkt på dagsordenen."

Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber (I) blev fremsat af regeringen den 15. marts i år (F.T. 1971-72 forhandlingerne, sp. 3639-3650) og var til 1. behandling den 26. april (F.T. 1971-72 forhandlingerne, sp. 5278-5513).

På baggrund af denne redegørelse for markedssagens behandling i folketinget kan det fastslås, at der gennem de sidste 11 år har været et stort flertal i folketinget for den af skiftende regeringer førte politik med henblik på optagelse i De europæiske Fællesskaber.

Det må yderligere konstateres, at forventningen om, at de EFTA-lande, herunder navnlig de nordiske, som ikke har søgt om medlemskab, får løst deres samarbejdsforhold til EF, nu er indfriet gennem underskrivelse (for Finlands vedkommende dog parafering) af frihandelsaftaler med Fællesskaberne.

Flertallet er herefter af den opfattelse, at markedssagen er behandlet så dybtgående, at en beslutning om lovforslagets vedtagelse nu kan træffes på et grundlag, der giver sikkerhed for, at alle væsentlige spørgsmål er taget i betragtning.

Beslutningen er af vidtrækkende betydning for Danmarks fremtid, og det er første gang, folketinget over-

lader beføjelser i henhold til grundlovens § 20. I bevidsthed herom har flertallet lagt vægt på en så grundig behandling af lovforslaget som muligt og skal i det følgende begrunde sin stillingtagen.

2. En vurdering af Danmarks situation og muligheder som medlem af EF.

Målet for Danmarks markedspolitik har til stadighed været at deltage i et så bredt europæisk samarbejde som muligt, idet dette ikke alene giver os udenrigshandelsmæssige fordele, men også betyder, at vi lettere kan løse det moderne industrisamfunds fælles udfordringer, jo større fællesskab vi er partner i.

Flertallet finder, at det må være en væsentlig dansk interesse at deltage så nært og så aktivt som muligt i udformningen af fremtidens Europa.

Under medlemsskabet af EFTA har dansk industri formået at gøre sig godt gældende på et stort marked med den følge, at dansk eksport har udvist en betydelig stigning. Det har dog til stadighed været afgørende for Danmarks deltagelse i EFTA-samarbejdet, at denne organisations væsentligste målsætning var en fortsat bestræbelse henimod et bredt europæisk samarbejde omfattende såvel EF- som EFTA-landene.

Danmark står nu over for opfyldelsen af denne målsætning ved i klar konsekvens af vor hidtidige markedspolitiske linje at gå ind som medlem af EF.

Den forestående udvidelse af EF's medlemskreds indebærer en forøgelse af det geografiske område for samarbejdet, men er i sig selv ingen udvidelse af de i traktaterne fastlagte saglige områder, som er grundlaget for de beføjelser, der henlægges til Fællesskaberne. Danmarks forhandlinger har drejet sig om vilkårene for indtræden i det bestående samarbejde inden for rammerne af de 3 fællesskabstraktater. Dette vedrører først og fremmest handelen mellem medlemslandene med landbrugs- og industrivarer samt skabelsen af et fælles marked for arbejdskraft og kapital. De nærmere bestemmelser om vilkårene for tilslutning, i de af lovforslaget omfattede

traktattekster, er derfor overvejende af økonomisk karakter, men deltagelse i et udvidet europæisk fællesskab har samtidig væsentlige politiske og kulturelle perspektiver, som må inddrages i overvejelserne.

Flertallet konstaterer, at samarbejde om handelspolitik, valutapolitik og udenrigsøkonomi på en række konkrete områder er hjemlet i Rom-traktaten, men at samarbejde på andre udenrigspolitiske felter ikke umiddelbart kan udledes af denne traktat. Dette hindrer ikke, at de interesserede lande drøfter problemer af fælles interesse med hinanden, således som det er tilfældet med de udenrigspolitiske konsultationer. Flertallet betragter sådanne konsultationer som et naturligt supplement til det nære økonomiske samarbejde, og det er klart i dansk interesse at deltage i disse drøftelser, hvilket et medlemskab muliggør. På denne måde kan vi være med til at præge udviklingen af det Europa, som vi er en uadskillelig del af. Flertallet har med tilfredshed konstateret, at de udenrigspolitiske konsultationer har form af en uforpligtende meningsudveksling, som foregår uden for EF's institutioner.

Flertallet har ikke fundet forhold, som tyder på, at et medlemskab skulle betyde, at det enkelte land ikke kan føre den kulturpolitik, det ønsker, og at de enkelte lande ikke fortsat på baggrund af deres historiske og kulturelle traditioner kan samarbejde med andre lande under de former, som de til enhver tid måtte have interesse i.

Udvalgets overvejelser af økonomiske fordele og ulemper munder ud i den konklusion, at økonomiske hensyn klart taler for dansk medlemskab af EF på de betingelser og med de overgangsordninger, som er nedfældet i tiltrædelsesdokumenterne. Siger Danmark nej til EF, må der føres en økonomisk politik, som vil indebære en lavere stigningstakt i en årrække, ligesom der må gennemføres kraftige fordelingspolitiske foranstaltninger, hvis det skal undgås, at vanskelighederne i urimelig grad kommer til at ramme de svageste i samfundet. En sådan politik kan gøre det vanskeligere for os at føre

en høj beskæftigelsespolitik.

Renteniveauet i Danmark ligger traditionelt højere end i de andre europæiske lande og har gennem en årrække ligget væsentligt over niveauet i EF-landene. Danmark skal som medlem af EF i løbet af en overgangsperiode åbne kapitalmarkedet over for de andre medlemslande, således at der bl.a. bliver adgang for disses medborgere til at købe danske obligationer og aktier. Dette medfører en nedadgående tendens i renten, hvilket har en positiv virkning for investeringerne.

Flertallet finder anledning til at påpege, at Danmark - som et af de europæiske lande, der er mest afhængig af stabile internationale betalingsforhold - har klar interesse i et øget valutarisk samarbejde med andre europæiske lande i EF. Det i EF aftalte samarbejde herom samt om landenes penge- og kreditpolitik fratager ikke Danmark muligheden for at ændre kronens paritet, og Danmark vil ikke i kraft af et medlemskab af EF blive pålagt forpligtelser med hensyn til den interne penge- og finanspolitik.

Dansk industri får toldfri adgang til markedet inden for det udvidede Fællesskab, og ved afslutningen af forhandlingerne mellem De europæiske Fællesskaber og de EFTA-lande, som ikke har søgt om medlemskab, er der skabt sikkerhed for, at den nuværende toldfrihed for industrivarer inden for EFTA-området i al væsentlighed bevares, hvorfor industrien kan planlægge sin produktion for et toldfrit marked på godt 300 mill. indbyggere. Det må tillige noteres som en fordel, at vi fuldt kan deltage i det europæiske industripolitiske samarbejde, hvilket vil give os værdifulde teknologiske impulser.

Gennem de sidste 15 år har dansk landbrug mødt store vanskeligheder for sin eksport, idet de traditionelle aftagerlande har øget beskyttelsen af deres eget landbrugserhverv, samtidig med at priserne for importerede landbrugsvarer, herunder danske, konstant er blevet presset ned. I en medlemssituation får dansk landbrug adgang til et udvidet europæisk fødevaremarked på lige fod med landbrugserhvervene i de øvrige medlemslande. Fællesskabernes landbrugsordninger vil betyde højere eksportpri

ser og sikkerhed for, at hele den danske landbrugsproduktion kan afsættes til disse priser. Dette vil give en afgørende forbedring af indtægtsvilkårene i landbrugssektoren samt en stærkt tiltrængt forbedring af betalingsbalancen uden at medføre væsentligt højere fødevarerpriser på hjemmemarkedet. I løbet af de næste fem år vil statsstøtten til landbruget bortfalde.

Det danske fiskerierhverv er gennem de senere år blevet et meget betydningsfuldt eksporterhverv. I kraft af et medlemskab vil dansk fiskeri deltage i markedsordningen for fisk og i EF's fælles fiskeripolitik icvrigt og derved opnå søgede garantier for såvel afsætning som priser.

Under gennemgangen af de økonomiske forhold har udvalget konstateret, at prisudviklingen i EF-landene har været mere stabil end i Danmark.

Hvad angår socialpolitikken er det efter flertallets opfattelse klarlagt, at et medlemskab af EF ikke vil indebære nogen ændring i den hidtidige førte fremskridtslinje i Danmark, hverken hvad angår finansiering, eller administration. Derimod vil vi uden for EF have vanskeligt ved at tilvejebringe de fornødne ressourcer til videreudbygning af socialforsorgen.

Den frie bevægelighed for arbejdskraft på ikke diskriminatorisk grundlag finder flertallet ikke betænkeligt ud fra danske synspunkter. Der er tale om et gensidigt samarbejde med lige rettigheder og forpligtelser, som også for danske borgere og firmaer åbner en række muligheder i det øvrige Europa.

I denne sammenhæng er flertallet af den overbevisning, at den i Danmark gennemførte lovgivning om erhvervelse og udnyttelse af fast ejendom giver danske myndigheder mulighed for også på længere sigt at varetage de interesser, som er knyttet til bevarelsen af ejendoms- og naturværdier på danske hænder.

De uddannelsesmæssige spørgsmål har spillet en vis rolle i debatten, og her finder flertallet grund til at fremhæve, at der ikke i EF er hjemmel til eller ønske om at forringe de danske uddannelser på noget område.

Flertallet har under udvalgets beskæftigelse med forholdene i EF set det som et gennemgående træk, at der er tale om et gensidigt samarbejde mellem hinanden nærtstående lande, som alle styres demokratisk-parlamentarisk. I alle de 10 lande i et udvidet Fællesskab går det store flertal af partier, repræsenteret i landenes parlamenter, ind for deltagelse i EF-samarbejdet, hvis arbejdsformer og beslutninger ikke ligger fjernt fra dansk tankegang og praksis. Det er da også betegnende, at de ændringer af dansk lovgivning, som et medlemskab af EF nødvendiggør, ikke er særligt omfattende, hverken hvad angår samarbejdets omfang eller karakter.

3. Forfatningsretlige spørgsmål.

Udvalget har drøftet de spørgsmål, som anvendelsen af grundlovens § 20 giver anledning til og stillet en række spørgsmål til udenrigsøkonomiministeren herom. Besvarelserne er optaget i bilag 2.

Det er flertallets opfattelse, at disse forfatningsretlige spørgsmål er blevet grundigt og klart belyst, og at nærværende lovforslags forenelighed med grundloven er hævet over enhver tvivl.

Efter EØF-traktatens artikel 240 og Euratom-traktatens artikel 208 er disse traktater indgået for en ubegrænset tid, medens EKSF-traktaten er indgået for en periode af 50 år fra tidspunktet for dens ikrafttræden.

Dette indebærer, at Danmark for EØF- og Euratom-traktatens vedkommende ikke har nogen ensidig og vilkårlig opsigelsesadgang, og for EKSF-traktatens vedkommende først har en sådan mulighed for opsigelse efter udløbet af den omtalte 50-års periode. Disse bestemmelser udelukker derimod ikke, at Danmark i givet fald vil kunne udtræde af Fællesskaberne efter gensidig overenskomst, eller hvor dette er berettiget i kraft af folkerettens almindelige regler om ændrede forudsætninger.

Bestemmelserne om traktaternes varighed udelukker heller ikke, at beføjelser i kraft af grundlovens § 20 kan overlades til EF's institutioner. Efter ordlyden af grundlovens § 20 er en folkeretlig adgang til

ensidig og vilkårlig opsigelse ikke nogen betingelse for, at beføjelser kan overlades en international organisation. Beføjelserne, der overlades EF's institutioner kan derimod efter dansk statsret trækkes tilbage ved vedtagelse af en almindelig lov herom, og forfatningskommissionens bemærkning herom tager alene stilling til dette spørgsmål.

De beføjelser, EF's institutioner har fået tillagt, er fastlagt i de i lovforslagets § 4 nævnte traktater m.v., der er optaget som bilag 1 og 2 til loven.

Herved er grundlovens krav om, at beføjelser kun kan overlades i nærmere bestemt omfang, opfyldt.

I medfør af EØF-traktatens artikel 235 kan Rådet i visse tilfælde med enstemmighed vedtage passende forskrifter, såfremt en handling viser sig påkrævet for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål inden for fællesmarkedets rammer.

Udvalget har stillet spørgsmål til udenrigsøkonomiministeren om forståelsen af de begrænsninger, som gælder for anvendelsen af denne bestemmelse. På grundlag af udenrigsøkonomiministerens svar, der er optrykt i bilag 2, finder flertallet, at grundlovens betingelser også er opfyldt for denne bestemmelses vedkommende.

De bestemmelser, som er omfattet af lovforslagets § 3, skal umiddelbart anvendes af danske retsmyndigheder. Det samme gælder i kraft af grundlovens § 20 forordninger, som efter Danmarks tiltrædelse bliver vedtaget i EF. Grundlaget for anvendelsen af fællesskabsretten i Danmark vil således være lovforslagets § 3 og grundlovens § 20. Spørgsmålet vedrørende fællesskabsrettens forrang vil efter flertallets opfattelse kunne løses på grundlag af disse bestemmelser og dansk rets almindelige regler om forholdet mellem dansk og international ret.

Udvalget har under gennemgang af de juridiske spørgsmål, som knytter sig til lovforslaget, drøftet omfanget af den i forslaget § 5 indeholdte bemyndigelse til i visse tilfælde at fravige lovgivningens krav om indfødsret, bopæl og hjemsted i Danmark i det omfang, dette er nødvendigt, som følge af Danmarks forpligtel-

ser efter Fællesskabernes regler. Bestemmelsen er udarbejdet på grundlag af en redegørelse om disse regler, der er tilstillet udvalget.

Udenrigsøkonomiministeren har på udvalgets skriftlige spørgsmål herom (spørgsmål nr. 1 ad F. 157, optrykt i bilag nr. 1) gjort rede for, i hvilke tilfælde det forudses, at bemyndigelsen vil blive brugt (se bilag 2).

Udvalget har bemærket sig, at loven efter forslagets § 8 ikke skal gælde for Færøerne. Træffer det færøske hjemmestyre i overensstemmelse med den i tiltrædelsestraktaten indeholdte særlige ordning beslutning om optagelse i EF, må en særlig lov vedtages herom i folketinget under iagttagelsen af bestemmelserne i grundlovens § 20.

Grønland er omfattet af lovforslaget og vil således med de særordninger, der er indeholdt i tiltrædelsestraktaten, blive omfattet af Fællesskabets regler.

4. Afholdelse af folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse i EF.

Folketinget har ved dagsordensvedtagelse af 14. maj 1971 besluttet, at spørgsmålet om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber skal undergives en beslutende folkeafstemning efter reglerne i grundlovens § 42.

En sådan afstemning følger allerede af grundlovens § 20, såfremt lovforslaget ikke opnår 5/6 flertal i folketinget, og regeringen desuagtet ønsker lovforslaget gennemført.

De nærmere regler for afstemningens afholdelse er fastlagt ved forslag til lov om folkeafstemning vedrørende forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber (II), der ligeledes fremsattes den 15. marts d.å. (F.T. 1971-72 forhandlingerne sp. 3746).

Udvalget har til udenrigsøkonomiministeren stillet spørgsmål om, på hvilket grundlag folkeafstemningen tænkes afholdt, såfremt lovforslaget vedtages med 5/6 flertal. Der kan i øvrigt om dette spørgsmål henvises til bemærkningerne til forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber (I), almindelige bemærknin-

ger punkt 4.

Det fremgår af ministerens svar, der er optrykt i bilag 2, at lovforslaget om Danmarks tiltrædelse af EF i så fald inden den endelige vedtagelse i folketinget må opdeles således, at den nuværende § 1 udskilles til et særligt lovforslag om ratifikationssamtykke. Folkeafstemning afholdes i så fald om dette lovforslag. I overensstemmelse med grundlovens § 42, stk. 6, må der samtidig vedtages lovbestemmelser om afholdelse af folkeafstemning. Dette vil kunne ske ved at fremsætte et separat lovforslag herom eller ved at erstatte § 1 i lovforslag nr. 206 om afholdelse af folkeafstemning vedrørende forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber, med en bestemmelse om afholdelse af folkeafstemning i henhold til grundlovens § 42, stk. 6.

5. Den demokratiske kontrol i EF.

En demokratisk kontrol med EF's institutioner er af afgørende betydning for Fællesskabernes mulighed for på langt sigt at kunne løse deres opgaver i overensstemmelse med befolkningernes ønsker.

I de internationale organisationer, som Danmark hidtil har været medlem af, har en sådan kontrol i princippet alene været mulig på nationalt plan, nemlig gennem folketingets almindelige beføjelse som regeringens kontrollant.

Fællesskabernes system indebærer i denne henseende en principiel nydannelse ved at åbne mulighed for en demokratisk kontrol også på internationalt plan gennem Det europæiske Parlament. Flertallet tillægger denne nydannelse stor vægt. På langt sigt åbner den utvivlsomt muligheder for en gavnlig demokratisering af beslutningsformerne i det internationale samarbejde.

Den magtforskydning, som siden Fællesskabernes oprettelse er foregået mellem EF's institutioner - først og fremmest gennem den faktiske ophævelse af reglerne om flertalsafgørelser - har bevirket, at Kommissionens rolle er blevet mindre afgørende end forudset i traktaterne,

og Rådets indflydelse tilsvarende større, således at Rådet i dag kan siges at være det eneste afgørende beslutende organ. Det overnationale element og dermed behovet for en central demokratisk kontrol på europæisk niveau er herved blevet dæmpet. Kontrollen med Ministerrådet, som består af medlemslandenes regeringsrepræsentanter, vil derfor være den centrale og afgørende demokratiske kontrol med Fællesskaberne. Det er realistisk at regne med, at denne kontrol fortsat må foregå i medlemslandenes parlamenter.

Flertallet har derfor fundet det helt afgørende, at tiltrædelseslovforslaget indeholdt bestemmelser, der sikrer folketingets de bedst mulige betingelser for udøvelsen af den kontrollerende funktion i forhold til regeringens deltagelse i EF's råd.

Udvalget har modtaget oplysninger om, hvorledes parlamentskontrollen er organiseret i de nuværende EF-lande. Disse oplysninger er indeholdt i besvarelsen af spørgsmål nr. 35, ad F. 157, der er optrykt i bilag 2.

Udvalget har endvidere mundtligt og skriftligt stillet spørgsmål til udenrigsøkonomiministeren om formerne for den underretning, der er forudset i lovforslagets § 6. Ministerens skriftlige besvarelser er ligeledes optaget i bilag 2.

Udvalget har yderligere henledt præsidiets opmærksomhed på de spørgsmål, denne bestemmelse rejser med hensyn til tingets arbejdsform.

Selv om der efter udvalgets opfattelse muligvis vil være behov for at tage iværksættelsen af bestemmelserne i § 6 op til drøftelse i lyset af de erfaringer, der med tiden måtte blive indvundet, har udvalget fundet det rigtigt allerede på nuværende tidspunkt at søge retningslinier lagt for folketingets inddragelse i EF-sagernes behandling.

Den beretning, som regeringen efter bestemmelsens stk. 1 årligt tilstiller folketinget, bør efter udvalgets opfattelse have form af et oplæg til regeringens EF-politik i det kommende år. Beretningen bør tilstilles folketinget snarest muligt efter dets åbning i oktober og danne grundlag for en almindelig debat. Udvalget har

i denne forbindelse haft opmærksomheden henledt på, at Kommissionens årsrapport, der er en fyldig oversigt over Fællesskabernes aktiviteter, tilstilles Europa-parlamentet i februar/marts hvert år som oplæg til en almindelig debat i dette parlament. Ved dansk medlemskab af EF vil bl.a. denne rapport udkomme på dansk.

Udvalget har drøftet markedsudvalgets fremtidige placering i forbindelse med bestemmelsen i § 6, stk. 2. Udvalget forudses i præsidiets oplæg til folketingets nye arbejdsform at skulle indgå som et af de stående udvalg, således at den løbende underretning om de økonomiske og politiske spørgsmål vedrørende EF, som markedsudvalget hidtil har modtaget, fortsat vil kunne blive behandlet i dette udvalg. For at sikre en effektiv koordinering af folketingets arbejde med EF-spørgsmål, finder udvalget det derfor afgørende, at den i forslagets § 6, stk. 2 forudsete underretning tilgår dette markedsudvalg som centralt organ for behandling af EF-spørgsmål.

I tilfælde, hvor emnets karakter gør en drøftelse af et spørgsmål i et af de øvrige stående udvalg naturlig, bør forslagene - eventuelt efter en foreløbig drøftelse i markedsudvalget - overgives de pågældende udvalg. Lovgivningsinitiativer, der måtte blive taget til opfyldelse af vedtagelser af den art, der er nævnt i § 6, stk. 2 i lovforslaget, må efter udvalgets opfattelse fortsat behandles i det stående udvalg, der har med det pågældende emne at gøre.

6. EF's forhold til tredjelande.

Danmark vil som medlem af EF få tættere økonomiske forbindelser med en række lande: For det første alle de lande, der har associerings- og handelsaftaler med Fællesskaberne, desuden de Commonwealth-lande, som vil acceptere de tilbud, som tiltrædelsesdokumenterne indeholder og endelig en række stater i Asien og Latinamerika, hvis de igangværende handelsforhandlinger mellem disse stater og EF fører til konkrete resultater.

Flertallet finder, at Danmark i naturlig fortsat-

telse af vor handelspolitiske linje i efterkrigsårene som medlem af EF bør gå ind for en åben og imødekommende politik over for omverdenen. Dette bør komme til udtryk såvel i forhold til enkelte lande eller landegrupperinger som i de verdensomspændende aftaler, herunder specielt under den nye store toldrunde, der skal begynde i GATT i 1973. Som målsætning bør tilstræbes en fuldstændig afvikling af tolden og ikke blot en vis reduktion. I og med udvidelsen af EF og aftalerne med de resterende seks EFTA-lande vil told på industrivarer i løbet af få år være forsvundet i Vesteuropa. I kraft af det generelle toldpræferencsystem vil told på industrivarer mellem de vesteuropæiske lande og udviklingslandene formentlig blive uden nævneværdig betydning.

Endvidere bør Danmark som medlem af EF stille mod en principbeslutning om at tage konkrete skridt til at sikre international afvikling af andre handelshindringer end told. Disse handelshindringer, der kan bestå i særlige toldbehandlingsformaliteter, sundheds- og sikkerhedsbestemmelser, standard for varer og lignende, må vurderes som væsentligere hindringer for den frie vareudveksling end told.

Endelig bør man fra dansk side have forståelse for, at der i kommende internationale forhandlinger må tages skridt til et samarbejde om fastfrysning af den høje landbrugsstøtte både i EF, USA og Japan, således at der på gensidighedsbasis kan skabes et grundlag for en friere verdenshandel også med disse varer.

I forhold til statshandelslandene vil Danmark i kraft af et medlemskab af EF i 1974/75 skulle tilslutte sig de handelsaftaler, der måtte blive truffet på fællesskabsbasis. Handelsaftaler indeholdende varelistes med importkontingenter er imidlertid under afvikling i alle vestlige lande og har allerede i dag ofte kun symbolsk betydning. Det er derfor af betydning, hvilken politik EF agter at føre over for statshandelslandene med hensyn til importkontingenter og told.

Flertallet finder, at Danmark bør gå ind for det

synspunkt, at et udvidet EF søger fjernet de resterende indførselsrestriktioner i samhandelen med disse lande. Det udvidede EF bør fortsætte og udvide de hidtidige bestræbelser på en forøgelse af vareudveksling med østlandene og en udbygning af det konkrete industrielle samarbejde. Der har i den seneste tid vist sig en stigende interesse og stigende reelle muligheder for at udvikle et sådant industrielt samarbejde mellem øst og vest. De nuværende EF-lande har i højere grad end de fleste andre lande i verden allerede gennemført et praktisk samarbejde med en række statshandelslande på dette område. Danmark kan som medlem af EF ikke alene medvirke til, at denne udvikling fremskyndes, men også selv kunne deltage aktivt deri.

7. Forholdet til udviklingslandene.

Fællesmarkedet er det største og hurtigst voksende marked for udviklingslandenes produkter. Samtidig er såvel Fællesskabet som de seks medlemslande hver for sig store bidragydere til den finansielle og tekniske bistand til udviklingslandene, i hvilken forbindelse det med tilfredshed kan konstateres, at alle de seks nuværende medlemslande har nået det mål at yde 0,7 pct. af nationalproduktet i hjælp til udviklingslandene. Flertallet betragter det derfor som givet, at EF vil spille en betydelig rolle med hensyn til at fremme den tredje verdens økonomiske vækst i de kommende årtier. Formålet er at give en voksende hjælp til udviklingslandene, forbedre deres handelsmuligheder med de industrialiserede lande samt udvikle deres muligheder for industrielt samarbejde med disse.

Det følger af tiltrædelsesdokumenterne, at Danmark og de øvrige nye medlemslande indtræder i de associeringsordninger, som er indgået mellem EF og udviklingslande i Afrika og Middelhavsområdet. Endvidere indebærer EF's udvidelse tilbud til ialt 20 selvstændige udviklingslande inden for Commonwealth om at ordne deres handelsmæssige og andre forbindelser med det udvidede EF. Det generelle toldpræferencesystem for udviklingslande-

nes eksport af industrielle færdigvarer og halvfabrikata vil efter udvidelsen skulle gøres fælles for samtlige medlemslande.

Flertallet konstaterer, at det fortsat kun vil være en ringe del af medlemslandenes udviklingsbistand, der skal kanaliseres igennem EF's udviklingsfond. Der forventes ingen ændringer heri, selv om en stigende samordning af bistanden selvsagt vil være i alle parters interesse.

Flertallet finder, at Danmark som medlem af EF vil få mulighed for at medvirke til en yderligere forbedring af EF's generelle toldpræferencearrangement. Danmark bør som hidtil gå ind for verdensomspændende aftaler for tropiske produkter med henblik på at stabilisere priserne på udviklingslandenes vigtigste eksportvarer, ligesom vi samtidig må arbejde for, at EF ligestiller alle udviklingslandes eksport af tropiske landbrugsvarer i stedet for som nu at give særlige fordele til en række afrikanske og andre udviklingsområder, som har en særlig tilknytning til de nuværende medlemslande.

Flertallet har med interesse noteret sig EF-kommisionens tanker om, at fællesmarkedets fremtidige industripolitik bør udformes således, at den især tager hensyn til nødvendigheden af at udvikle den industrielle produktion i de mindre begunstigede områder af verden. Man finder, at Danmark som medlem af EF må medvirke til at fremme iværksættelsen af disse tanker.

8. Danmarks deltagelse i EF's institutioner.

Institutionernes rolle og funktion inden for fællesskaberne adskiller sig fra andre internationale organisationer, som Danmark er medlem af, og baserer sig på et internationalt retssystem uden sidestykke i Europas historie. Netop det forhold, at EF ud over det traktatmæssige grundlag bygger på international lov og ret, hvis håndhævelse er sikret ved Den europæiske Domstol, giver ikke mindst de små medlemslande en betydelig grad af sikkerhed.

De institutionelle forhold inden for EF er til en vis grad i støbeskeen. Som følge af medlemskredsens

udvidelse sker der en forøgelse af medlemsantallet i de nuværende institutioner. Endvidere er spørgsmålet om en styrkelse af institutionerne på dagsordenen for det planlagte europæiske topmøde i oktober 1972. Endelig er der for nylig fremkommet en betænkning (Vedel-rapporten) vedrørende de i årevis i EF diskuterede problemer omkring en udvidelse af Det europæiske Parlaments beføjelser.

a) Den institutionelle opbygning i et udvidet EF.

Flertallet konstaterer, at Danmark i tilfredsstillende omfang vil blive repræsenteret i sandtlige det udvidede fællesskabs institutioner, således som det fremgår af tiltrædelsesdokumenterne. På baggrund af de indhøstede erfaringer inden for EF finder man endvidere, at disse institutioner med deres nuværende opbygning og kompetencefordeling vil være velegnede instrumenter til at føre det europæiske samarbejde videre.

Den i traktaterne skabte institutionelle balance har til en vis grad tilpasset sig som følge af det praktiske samarbejde inden for EF, uden at det dog kan siges at være gået ud over de grundlæggende principper. Hvad angår forholdet mellem Rådet og Kommissionen er der f.eks. sket en vis vægtforskydning til fordel for Rådet med en tilsvarende svækkelse af Kommissionens politiske rolle.

Udviklingen inden for EF viser - således som det også har kunnet konstateres inden for andre internationale samarbejdsorganisationer - at den institutionelle opbygning bør være en funktion af det politiske livs realiteter og det praktiske samarbejdes behov. Det vil ikke have noget formål i sig selv at søge nye institutioner etableret, ligesom en udvidelse af de eksisterende institutioners beføjelser ej heller bør være noget mål i sig selv, men alene et middel til løsning af samarbejdsopgaver, som man i øvrigt kan blive enige om.

Bortset fra den forestående udvidelse af medlems-

tallet i EF's institutioner er der efter flertallets opfattelse ingen forhold i det nuværende samarbejde, som på kort sigt taler for, at Danmark skulle gå ind for nogen ændring af de institutionelle forhold i EF. Den af visse kredse i det nuværende EF udtrykte tvivl om institutionernes mulighed for at fungere effektivt med det øgede antal medlemmer, deles ikke af flertallet. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at der vil vise sig behov for efter en vis indkøringsperiode at træffe mindre vidtgående beslutninger med henblik på at opnå større effektivitet i institutionernes arbejde. I virkeligheden har dette spørgsmål dog formentlig nær sammenhæng med landenes politiske vilje til at føre en række beslutninger - hvadenten det drejer sig om nye eller allerede i traktaterne nedlagte - ud i livet.

På noget længere sigt må det forudses, at der efter EF's udvidelse vil blive truffet beslutninger, som kan begrunde en fornyet drøftelse af de institutionelle spørgsmål. Dette kan f.eks. blive aktuelt i forbindelse med en europæisk valutafond eller en regionalfond. Men behovet herfor må efter flertallets mening netop basere sig på nye samarbejdsområder, som kræver en styrkelse af EF's institutioner eventuelt i sammenhæng med øgede beføjelser for disse. I denne forbindelse lægger flertallet vægt på, at der, jævnsides med en udvikling som måtte tilsige en styrkelse af EF's institutioner, træffes forholdsregler til en styrkelse af de parlamentariske kræfter. Endvidere er der grund til at fremhæve den kendsgerning, at en inddragelse af nye og ikke i de eksisterende traktater forudsatte arbejdsområder i et kommende EF-samarbejde skal godkendes af samtlige medlemslande i overensstemmelse med disses forfatningsmæssige regler.

Under alle omstændigheder er det af stor betydning, at EF's institutioner indrettes således, at det enkelte menneskes og de enkelte sociale gruppers ønsker om medindflydelse, ansvar og initiativmulighed tilgodeses.

Flertallet har med interesse bemærket, at kræfter inden for EF arbejder for en øget repræsentation af forbrugernes interesser i Det økonomiske og sociale Udvalg samt i andre udvalg, der har konsultativ status.

b) Luxembourg-forliget.

Luxembourg-deklarationen må efter flertallets opfattelse ses på baggrund af det politiske ønske om at sikre traktaternes hovedmål: den størst mulige solidaritet mellem medlemslandene. Det har under det praktiske samarbejde vist sig, at denne solidaritet, baseret på gensidig tillid, kun har kunnet realiseres i det omfang, hver stat - stor eller lille - kunne føle sig overbevist om, at den - uanset traktatens bestemmelser - ikke risikerer at blive overstemt i sager af væsentlig betydning for det pågældende land.

Dette princip ændrer ikke traktaten, men er en politisk beslutning om at anvende traktatbestemmelserne på en sådan måde, at forhandlingerne i Rådet skal fortsætte, indtil en énstemmig afgørelse kan træffes.

Flertallet har noteret sig, at den rådsdeklaration, hvori Luxembourg-forliget indgår, er en del af grundlaget for Danmarks tiltrædelse af EF i og med, at det falder ind under tiltrædelsesaktens artikel 3, stk. 3, ifølge hvilken de nye medlemslande befinder sig i samme situation som de oprindelige medlemsstater med hensyn til erklæringer af denne art. Set i sammenhæng med den politiske enighed, som bl.a. er kommet til udtryk mellem den franske præsident og den britiske premierminister, er der således såvel traktatmæssig som politisk baggrund for, at Luxembourg-forliget og den herved tilvejebragte de facto vetoet opretholdes i et udvidet EF.

c) Udvidelse af Det europæiske Parlaments beføjelser.

En fornuftig ligevægt mellem EF's råd og parlament - de to institutioner hvor medlemslandenes politiske og nationale interesser kommer til udtryk - er på længere sigt af afgørende betydning for, at medlemslandenes demokratiske systemer også kan komme til udtryk på fælles-

skabsplan. Dermed vil forholdet mellem disse to institutioner være af stor betydning for den folkelige accept af Fællesskaberne.

Udvalget har under sine drøftelser af institutionerne i et udvidet EF lagt vægt på Vedel-rapporten om en udvidelse af Det europæiske Parlaments beføjelser. Selv om man ikke har fundet alle rapportens forslag lige velegnede til at blive ført ud i livet, findes der dog heri en række vurderinger og tanker, som kan danne grundlag for den videre diskussion i Danmark og i EF om Parlamentets rolle i forhold til de øvrige institutioner. En sådan debat finder udvalget vil være nyttig, fordi de nye medlemslande netop på baggrund af deres parlamentariske traditioner vil være i stand til at tilføre Fællesskabet nye impulser.

Det principielle udgangspunkt må være en styrkelse af Det europæiske Parlaments beføjelser. Imidlertid er det ret vanskeligt at pege på konkrete punkter og områder, som i denne henseende bør gives prioritet. Dels er det vanskeligt for et nyt medlemsland uden selvskabte erfaringer fra det institutionelle samarbejde at vurdere omfang og behov for ændringer heri, dels vil selve udvidelsen og muligvis på lidt længere sigt optagelsen af nye samarbejdsområder kunne ændre grundlaget for denne vurdering. Hertil kommer det forhold, at Danmark træder ind i en diskussion, som har været ført i årevis i de nuværende EF-lande, og som vil blive videreført på topmødet i Paris.

Visse af de i Vedel-rapporten indeholdte forslag kræver traktatændring og kan allerede af denne grund lades ude af betragtning i den nuværende fase, hvor fællesmarkedet står foran sin udvidelse. Dette gælder de foreslåede regler om egentlig medbestemmelsesret for Parlamentet. Forslaget om, at Parlamentet kan stille krav om fornyet rådsbehandling eller udøve et suspensivt veto over for Rådets afgørelser (herunder en forkastelse af budgettet), er næppe heller realistisk, da der ikke synes at være udsigt til, at medlemslandene vil ændre et kompromis, som de måtte være nået frem til gennem langvarige rådsdrøftelser.

Udvalget har haft en drøftelse af spørgsmålet om direkte valg til Det europæiske Parlament, men finder alt i alt, at sådanne valg næppe i sig selv vil kunne medføre nogen øget indflydelse for Parlamentet eller for de parlamentarikere, som måtte være valgt på denne måde. Også her gælder betragtningen, at en omdannelse af institutionerne ikke i sig selv bør være et mål, men snarere udspringe af et behov, som i kraft af samarbejdet opstår hos politikerne og i befolkningen.

Forbindelserne mellem de nationale parlamenter og Det europæiske Parlament er - måske specielt for et nyt medlemsland som Danmark - af stor interesse, og udvalget har beskæftiget sig indgående hermed. I Vedel-rapporten foreslås bl.a., at alle nationale parlamenter opretter udvalg vedrørende europæiske spørgsmål, og at medlemmer af Det europæiske Parlament også bliver medlem af disse udvalg.

Folketingets markedsudvalg opfylder allerede denne funktion, og det har været drøftet i udvalget at sikre et vist personfællesskab mellem Europa-parlamentets medlemmer og markedsudvalgets medlemmer eller disses stedfortrædere.

Parlamentets stilling ville utvivlsomt kunne styrkes, såfremt Parlamentets medlemmer sikrede bedre forbindelser til de nationale parlamenter. Det har svækket Parlamentets stilling, at det igennem årene er fremkommet med en lang række udtalelser, som regel af et stærkt integrationistisk tilsnit, som der hverken er dækning for i Ministerrådet eller blandt flertallet i de nationale parlamenter. Såfremt Parlamentets medlemmer fremtidigt i højere grad kan sikre harmoni mellem deres udtalelser i Europa-parlamentet og de synspunkter, deres politiske partier i hjemlandet kan tilslutte sig, ville Parlamentets udtalelser i de enkelte sager dels kunne blive et barometer for, hvad det er politisk muligt at gennemføre i Ministerrådet, dels i sig selv virke motiverende for Ministerrådets beslutninger.

Det er udvalgets opfattelse, at en aktiv dansk ind-

sats efter disse retningslinjer ville bidrage til at give Europa-parlamentet en realpolitisk styrke, som hidtil har været savnet.

9. Miljøproblemerne.

Udvalget har lagt vægt på spørgsmålet om, hvordan man sikrer, at det industrielle samfund kan fortsætte under menneskeværdige former. Herunder indgår forureningsproblemerne og hele den industrielle produktionsmålsætning, d.v.s. om der fortsat skal tilstræbes produktionsudvidelse, eller om man i højere grad end hidtil bør lægge vægten på de kvalitative elementer: trivsel og miljø.

Der er mange vidnesbyrd om den øgede trussel mod det menneskelige miljø som følge af rovdrift på ressourcerne og forureningen af luft, jord og vand, og her må vi fastslå, at det drejer sig om problemer, som ikke kan henføres til et enkelt land. Forureningen standser ikke ved grænserne, og mange af miljø- og forureningsproblemerne kan kun løses gennem et forpligtende internationalt samarbejde. Før et effektivt globalt samarbejde er etableret, vil det være naturligt at bygge på regionale organisationer, især da mange af problemerne er regionale. Det udvidede EF vil omfatte de fleste højt industrialiserede lande i Vesteuropa, og det er flertallets opfattelse, at et fremtidigt samarbejde i et udvidet EF ikke alene vil kunne bidrage til, at problemerne løses inden for denne region, men at samarbejdet også vil kunne danne basis for en løsning af problemerne på globalt plan.

EF har et administrativt apparat med mange internationale sagkyndige og et politisk organ, Ministerrådet, som allerede i praksis har vist sig at kunne løse vanskelige problemer til fordel for alle medlemslandene. EF er derfor velegnet til at udforme en politik, som kan danne udgangspunkt for internationale drøftelser.

Miljøforbedring og forureningsbekæmpelse kræver betydelig investeringer både fra det offentlige og fra erhvervslivets side. Dette virker omkostningsfordyrende for erhvervslivet og påvirker således konkurrenceforholdene i forhold til andre landes erhvervsliv. Det er der-

for af afgørende betydning, at der landene imellem opnås enighed om en koordineret indsats på miljø- og forureningsområdet samtidig med, at der ikke sker en forskydning i konkurrencevilkårene over landegrænserne. Det bestående samarbejde i EF har på dette område en sådan karakter, at der er en rimelig garanti imod en sådan konkurrenceforvridning.

Disse problemer har i de senere år været højt prioriteret i de enkelte EF-lande. EØF-traktaten indeholder ingen specielle bestemmelser om forureningsbekæmpelse, men traktaten kan anvendes og er blevet anvendt til at gennemføre en række konkrete foranstaltninger i miljøbeskyttende henseende. Der er således indført bestemmelser på fællesskabsplan vedrørende støjniveau og udstødningssystemer for motorkøretøjer, ligesom der på levnedsmiddeldområdet er indført en række bestemmelser vedrørende farvestoffer, konserveringsstoffer og andre tilsætningsstoffer. Endvidere er der inden for rammerne af Kul- og Stålfællesskabet samt Euratom gennemført en række konkrete tekniske projekter med henblik på at begrænse forureningen fra kul- og stålminer samt atom anlæg i form af støv- og røgplage samt strålingsrisiko.

I forbindelse med det teknologiske samarbejde, som er gennemført mellem EF-landene og 13 andre europæiske lande, er der på en ministerkonference i november 1971 opnået enighed om at gennemføre 3 konkrete forskningsprojekter inden for forureningsbekæmpelsen. Det drejer sig om metoder til behandling af kloakslam, til bestemmelse af indholdet af forureningspartikler i vand samt til undersøgelse af svovlforbindelsers nedbrydning i atmosfæren. Danmark deltager i alle 3 projekter.

På grundlag af en drøftelse mellem de seks EF-lande og de fire ansøgerlande ud fra et af Kommissionen fremlagt skitseforslag har Kommissionen den 24. marts 1972 fremlagt forslag til Ministerrådet med henblik på iværksættelse af et program på fællesskabsbasis til bekæmpelse af miljø- og forureningsproblemerne. Forslaget går i korthed ud på:

- 1) Udarbejdelse af objektive kriterier for den risiko, som forurening indebærer for den menneskelige sundhed og det naturlige miljø.
- 2) Fastlæggelse af fælles sundhedsnormer og fælles definitioner for miljøkvaliteter.
- 3) På grundlag af ovennævnte kriterier og normer beslutning om foranstaltninger mod forureningskilderne.
- 4) Fastlæggelse på fællesskabsbasis af principper og metoder for betaling af anti-forureningsudgifter.
- 5) Udarbejdelse af fælles kontrolbestemmelser og indførelse af gensidig underretning.
- 6) Der peges på mulighederne for at anvende den fælles landbrugspolitik i forureningsbekæmpelsens tjeneste, bl.a. gennem øget tilskud til tilplantning af arealer med skov.

Flertallet mener, uden dog at gå nærmere ind på forslagens detaljer, at det giver et godt udgangspunkt for et fremtidigt samarbejde inden for EF. I erkendelse af, at der inden for traktaterne ikke er direkte hjemmel for at gennemføre forslagens foranstaltninger, er det flertallets

opfattelse, at behovet for et forpligtende internationalt samarbejde om forureningsbekæmpelse tilsiger, at der fra dansk side gives støtte til, at EF's organer får særlig myndighed inden for de pågældende områder af miljøpolitikken, og at der bliver lagt vægt på EF's betydelige politiske tyngde i forhold til andre internationale organisationer, som beskæftiger sig med disse problemer.

Medlemskab af EF vil efter flertallets opfattelse betyde, at Danmark kommer med i et samarbejde og kan være med til at udforme en politik, der kan afværge truslen imod det menneskelige livsmiljø. Den økonomiske udvikling i Danmark vil i høj grad være afgørende for, i hvilken udstrækning kampen mod forureningen lykkes. Miljøbeskyttelse koster i første række penge, da tekniske løsninger for de fleste problemer findes. Fortsat økonomisk vækst er derfor en forudsætning for en effek-

tiv miljøbeskyttelse i Danmark. Formindsket vækst vil nødvendigvis betyde formindsket evne til at investere i miljøbeskyttelse. Specielt eksportindustrien vil efter flertallets mening ved at stå uden for EF få dårlige muligheder for at investere i forureningsbekæmpelse.

Deltagelse i EF medfører ikke, at medlemslandene ikke kan opretholde og udbygge deres nationale miljøpolitik, men det er flertallets opfattelse, at disse nationale foranstaltninger bør indpasses i en fællesskabsramme, hvorved det også bliver muligt for Fællesskabet som helhed at bidrage til en kvalitativ forbedring af de menneskelige omgivelser.

Vor verden er karakteriseret af en fremadskridende internationalisering, hvor landenes gensidige afhængighedsforhold bliver stadigt større og større. Det er under disse vilkår ikke mindst i de små nationers interesse, at ret erstatter magt i løsningen af mellemfolkelige modsætninger. Vi betragter De Europæiske Fællesskaber som et værdifuldt bidrag hertil, idet det dog ikke er flertallets opfattelse, at Fællesskaberne er et mål i sig selv, men et betydningsfuldt skridt henimod et globalt samarbejde. Ud fra denne grundopfattelse vil Danmark være åben over for ønsker om yderligere udvidelser af EF, ligesom vi vil være afvisende over for beslutninger, der af udenforstående lande kan opfattes som forsøg på at gøre EF til en mod dem rettet blok.

Dansk medlemskab af Fællesskaberne er en udfordring for det danske folk, der kan tilføre os meget værdifuldt, ligesom vi tror, at Danmark har noget at give EF.

Et mindretal i udvalget (.....)
udtaler følgende:

.....

Ad I. forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

Ministeren for udenrigsøkonomi har stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger.

Som det fremgår af ændringsforslaget, er der tale om et rent teknisk spørgsmål, idet den deri omhandlede konvention som følge af en forglemmelse fra EF's side ikke er blevet opregnet blandt de aftaler, som ændrer EØF-traktaten. Konventionen har ingen særskilt betydning for Danmark.

Herefter indstiller et flertal (.....) lovforslaget til vedtagelse med den af ministeren foreslåede ændring.

Et mindretal (.....) indstiller

Ad II. forslag til lov om folkeafstemning vedrørende forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

Et flertal (.....) indstiller lovforslaget til vedtagelse uforandret.

Et mindretal (.....) indstiller

Ændringsforslag.

(Her indsættes ændringsforslag vedrørende indføjeelse af konvention angående de nederlandske Antiller i bilag 1 til loven og deraf følgende ændring i lovforslagets § 4 (F. 157 - bil. 6).

Navne.